

SECTION 7. CRIMINAL LAW AND CRIMINOLOGY. CRIMINAL AND PENAL LAW

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-526-6-33>

SOME ASPECTS OF THE USE OF NON-CAUSAL CONNECTIONS IN CRIMINAL LAW

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ НЕПРИЧИННИХ ЗВ'ЯЗКІВ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРАВІ

Benkivsky V. O.

*Candidate of Law Sciences,
Assistant of the Department
of Criminal and Legal Policy
and Criminal Law
of the Educational and Research
Institute of Law
Taras Shevchenko National University
of Kyiv
Kyiv, Ukraine*

Беньківський В. О.

*кандидат юридичних наук,
асистент кафедри
кримінально-правової політики
та кримінального права
Навчально-науковий Інститут права
Київського національного
університету імені Тараса Шевченка
м. Київ, Україна*

На особливу увагу у контексті зазначеної проблеми заслуговує такий непричинний різновид зв'язку як функціональний.

У межах функціонального зв'язку, на протигагу причинному (каузальному):

- 1) існує рівнозначність факторів (явищ);
- 2) зміна стану одного фактора (явища) супроводжується зміною іншого;
- 3) фактори (явища) не породжують одне одного (як у причинному зв'язку) але співвідносно взаємодіють за принципом «стан-функція» [1, с. 274].

У спрощеному варіанті функціональний зв'язок зводиться до математичного виразу: « $y = f(x)$ ».

У кримінальному праві, на наш погляд, функціональний зв'язок можна розглядати у межах інституту «співучасть» [2, с. 17].

Зокрема, при інтелектуальному пособництві типові, такі, що задають певний алгоритм злочинної поведінки настанови злочинного

«авторитету» («область визначень») задають алгоритм злочинної поведінки інших співучасників, характер злочину («область значень»).

Поведінка організатора злочину завжди функціонально пов'язана з поведінкою інших «рольових» співучасників; організатор злочину здійснює керування підготовкою й вчиненням злочину (кримінального правопорушення) розподіляючи й визначаючи функції співучасників у межах їх основних ролей.

При цьому можна розглядати ускладнені варіанти зв'язків у співучасті, коли, наприклад, відбувається співучасть у злочині при добровільній відмові окремого співучасника [3, с. 12].

Необхідно також, звернути увагу на кореляційний зв'язок (кореляцію) у межах певних кримінально-правових інститутів (субінститутів).

При кореляційному зв'язку (кореляції) зберігається певна пропорційність (коли йдеться про пряму кореляцію) між параметрами явищ: зміна одного явища «підтверджується» (реалізується) пропорційною зміною іншого.

Зокрема, у КК України, в межах статті 12 «Класифікація кримінальних правопорушень» тяжкість кримінальних правопорушень корелює з розміром покарання у виді позбавлення волі: чим вища тяжкість кримінального правопорушення тим, пропорційно більше розмір покарання.

У межах аналізу не причинних зв'язків можна розглядати також темпоральні (часові) прояви.

Темпоральні (часові) зв'язки є очевидними, коли необхідно вирішити кримінально-правові колізії між різночасовими нормами, що виникають внаслідок схожості предмету нормативного регулювання.

У цьому зв'язку можна навести приклади норм (статей) ст.ст. 117, 152; ст.ст. 39, 65 КК України та ін.

Зокрема, ст. 117 КК України 1960 р. «Згвалтування», кореспондує з відповідною ст. 152 чинного Кодексу; виникають питання пріоритетного застосування у межах конкретного кримінального провадження.

Теж саме зі ст. 39 та ст. 65 де йдеться про начала (принципи) призначення кримінального покарання, відповідно, за КК України 1960 р. та чинним КК України.

Таким чином, автор вважає доцільним розгляд не причинних зв'язків у кримінальному праві.

Література:

1. Філософський енциклопедичний словник. Націон. Академ. наук України. Київ : Абрис, 2002. 748 с.
2. Карпенко І. М. Особливі ситуації співучасті у злочині за кримінальним правом України: автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук. 2015. 19 с.
3. Кримінальний кодекс України: чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 1 лютого 2024 р. К. : Паливода А.В., 2024. 312 с.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-526-6-34>

THE LEGAL BASIS FOR COUNTERING CYBERCRIME IN UKRAINE: AN IN-DEPTH ANALYSIS

ПРАВОВА ОСНОВА ПРОТИДІЇ КІБЕРЗЛОЧИННОСТІ В УКРАЇНІ: ГЛИБОКИЙ АНАЛІЗ

Dryzhakova D. Yu.

*Postgraduate Student at the Department
of Criminal Policy and Criminal Law,
Taras Shevchenko National University
of Kyiv
Kyiv, Ukraine
<https://orcid.org/0009-0004-7585-5860>*

Дрижакова Д. Ю.

*аспірантка кафедри кримінально-
правової політики та кримінального
права
Київський національний університет
імені Тараса Шевченка
м. Київ, Україна
<https://orcid.org/0009-0004-7585-5860>*

Вступ

На сьогодні людство переживає інформаційну революцію, пов'язану з формуванням, розвитком і поширенням транскордонних глобальних інформаційно-комунікаційних мереж, що покривають усі країни й континенти, проникають до кожного будинку і які одночасно впливають на кожну людину окремо й на величезні маси людей. У суспільстві відбуваються інтенсивні процеси інформатизації та інтелектуальності [1, с. 6].

Із появою мережі, зокрема інтернет-середовища, поширення інформації розуміння місця, ролі, значення людини в комунікативному просторі зазнало відповідних змін.